

Subject Name (Gujarati)

4361102 -- Summer 2024

Semester 1 Study Material

Detailed Solutions and Explanations

પ્રશ્ન 1(અ) [3 ગુણ]

FinFET ની રૂચના દોરો અને તેના ફાયદા લખો.

જવાબ

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}  
{Highlighting} []  
graph LR  
    A[Source] --- B[Gate]  
    B --- C[Drain]  
    D[Fin Structure] --- E[Multiple Gates]  
    F[Silicon Substrate] --- D  
{Highlighting}  
{Shaded}
```

Table 1: FinFET ના ફાયદા

ફાયદો	વર્ણન
બેહતર નિયંત્રણ	ગુણાકાર gates બહેતર channel control આપે છે
ઘટાડેલ લીકેજ	3D રૂચનાના કારણે ઓફ્સ્ટેટ કરીએલ લીકેજ ઘટાડેલ હોય
સુધારેલ કામગીરી	વધુ drive current અને ઝડપી switching

ચાદાશત ટેકનિક: "BCR - Better Control Reduces leakage"

પ્રશ્ન 1(બ) [4 ગુણ]

એક્સટર્નલ બાયજ હેઠળ MOS રૂચનાનું ડેપ્લીશન અને ઇનવર્શન સમજાવો

જવાબ

Table 2: MOS બાયજ પરિસ્થિતિઓ

બાયજ પ્રકાર	ગેટ વોલ્ટેજ	ચેનલ સ્થિતિ	ચાર્જ કેરિયર્સ
ડેપ્લીશન	થોડું પોઝિટિવ	Depleted	Holes દૂર ધકેલાય છે
ઇનવર્શન	વધુ પોઝિટિવ	Inverted	Electrons આકર્ષય છે

ડાયાગ્રામ:

VG { 0 (Depletion)	VG 0 (Inversion)}
+ +	
Gate Gate	
{-{-}{-}{}{-}}	{-}{-}{-}{}{-}}
{-}	{-}}
Depletion Electron	
Region Channel	
{-{-}{-}{}{-}{}{-}{}{-}{}{-}}	{-}{-}{-}{}{-}{}{-}{}{-}{}{-}}
p{-substrate}	p{-}substrate}

- ડેપ્લીશન: પોઝિટિવ ગેટ વોલ્ટેજ electric field બનાવે છે જે holes ને દૂર ધક્કેલે છે
- ઇનવર્શન: વધુ વોલ્ટેજ electrons ને આકર્ષે છે અને conducting channel બનાવે છે

ચાદાશત ટેકનિક: "DI - Depletion Inverts to conducting channel"

પ્રશ્ન 1(ક) [7 ગુણ]

n-ચેનલ MOSFET ને તેની કર્ટ-વોલ્ટેજ લાક્ષણિકતાઓની મદદથી સમજાવો.

જવાબ

Table 3: MOSFET ઓપરેટિંગ વિભાગો

વિભાગ	શરત	ફ્રેન્ન કર્ટ	લાક્ષણિકતાઓ
કટ-ઓફ	VGS < VTH	ID ≈ 0	કોઈ conduction નથી
લિનિયર	VDS < VGS-VTH	ID ∝ VDS	Resistive વર્તન
સેચ્યુરેશન	VDS ≥ VGS – VTH	ID ∝ (VGS-VTH) ²	કર્ટ VDS પર આધારિત નથી

Mermaid Diagram (Code)

```

{Shaded}
{Highlighting} []
graph LR
    A[Gate] {-{-}{-}{} B[n{-}channel]}
    C[Source] {-{-}{-}{} B}
    B {-{-}{-}{} D[Drain]}
    E[p{-}substrate] {-}{-}{-}{} B
{Highlighting}
{Shaded}

```

મુખ્ય સમીકરણો:

- Linear: $ID = nCox(W/L)[(VGS-VTH)VDS - VDS^2/2]$
- Saturation: $ID = (nCox/2)(W/L)(VGS-VTH)^2$
- રચના: ગેટ source અને drain વચ્ચે channel ને નિયંત્રિત કરે છે
- કામગીરી: ગેટ વોલ્ટેજ channel conductivity ને modulate કરે છે
- ઉપયોગો: ડિજિટલ switching અને analog amplification

ચાદાશત ટેકનિક: "CLS - Cut-off, Linear, Saturation regions"

પ્રશ્ન 1(ક OR) [7 ગુણ]

સ્કેલિંગ વ્યાખ્યાયિત કરો. full voltage સ્કેલિંગ સાથે constant voltage સ્કેલિંગની તુલના કરો. સ્કેલિંગના ગેરફાયદા લખો.

જવાબ

વ્યાખ્યા: સ્કેલિંગ એ ડેન્સિટી અને performance વધારવા માટે device dimensions ઘટાડવાની પ્રક્રિયા છે.

Table 4: સ્કેલિંગ તુલના

પેરામીટર	Full Voltage Scaling	Constant Voltage Scaling
વોલ્ટેજ	□ દ્વારા ઘટાડાય છે	સ્થિર રહે છે
પાવર ડેન્સિટી	સ્થિર	□ દ્વારા વધે છે
ઇલેક્ટ્રિક ફિલ્ડ	સ્થિર	□ દ્વારા વધે છે
પરફોર્માન્સ	બેહતર	મધ્યમ સુધારો

ગેરફાયદા:

- શોર્ડ ચેનલ ઇફેક્ટ્સ: ચેનલ લેન્થ modulation વધે છે
- હોટ કેરિયર ઇફેક્ટ્સ: વધુ electric fields devices ને નુકસાન કરે છે
- કવોન્ટમ ઇફેક્ટ્સ: ટનલિંગ currents નોંધપાત્ર રીતે વધે છે

યાદાશ્ટ ટેકનિક: "SHQ - Short channel, Hot carriers, Quantum effects"

પ્રશ્ન 2(અ) [3 ગુણ]

CMOS ની મદદથી બે ઇનપુટ NAND ગેટ દોરો.

જવાબ

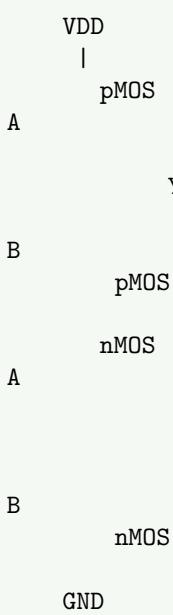

Table 5: NAND સત્ય કોષ્ક

A	B	Y
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	0

યાદાશ્ટ ટેકનિક: "PP-SS: Parallel PMOS, Series NMOS"

પ્રશ્ન 2(બ) [4 ગુણ]

nMOS ઇન્વર્ટર માટે નોઇજ ઇમ્પુનિટી અને નોઇજ માર્જિન સમજાવો.

જવાબ

Table 6: નોઇજ પેરામીટર્સ

પેરામીટર	વ્યાખ્યા	ફોર્મ્યુલા
NMH	હાઇ નોઇજ માર્જિન	VOH - VIH
NML	લો નોઇજ માર્જિન	VIL - VOL
નોઇજ ઈમ્યુનિટી	નોઇજ રિજેક્ટ કરવાની ક્ષમતા	Min(NMH, NML)

Mermaid Diagram (Code)

```

{Shaded}
{Highlighting} []
graph TD
    A[VIL] {-{-}{}} B[VIH]
    C[VOL] {-{-}{}} D[VOH]
    E[NML] {-{-}{}} F[NMH]
{Highlighting}
{Shaded}



- VIL: મહત્તમ લો ઈનપુટ વોલ્ટેજ
- VIH: લઘૃતમ હાઇ ઈનપુટ વોલ્ટેજ
- સારી નોઇજ ઈમ્યુનિટી: મોટા નોઇજ માર્જિન ખોટી switching ને રોકે છે


ચાદશત ટેકનિક: "HIOL - High/Low Input/Output Levels"

```

પ્રશ્ન 2(ક) [7 ગુણ]

CMOS ઈન્વર્ટરની વોલ્ટેજ ટ્રાન્સફર લાક્ષણિકતાઓ (VTC) સમજાવો.

જવાબ

Table 7: VTC વિભાગો

વિભાગ	ઈનપુટ રેન્જ	આઉટપુટ	ટ્રાન્ઝિસ્ટર સ્થિતિઓ
A	0 to VTN	VDD	pMOS ON, nMOS OFF
B	VTN to VDD/2	ટ્રાન્ઝિશન	બંને આંશિક રીતે ON
C	VDD/2 to VDD- VTP	ટ્રાન્ઝિશન	બંને આંશિક રીતે ON
D	VDD- VTP to VDD	0V	pMOS OFF, nMOS ON

Mermaid Diagram (Code)

```

{Shaded}
{Highlighting} []
graph TD
    A[VIN = 0] {-{-}{}} B[VOUT = VDD]
    C[VIN = VDD/2] {-{-}{}} D[VOUT = VDD/2]
    E[VIN = VDD] {-{-}{}} F[VOUT = 0]
{Highlighting}
{Shaded}

```

મુખ્ય લક્ષણો:

- તીક્ષ્ણ ટ્રાન્ઝિશન: આદર્શ switching વર્તન
- હાઇ ગેઇન: ટ્રાન્ઝિશન વિભાગમાં મોટો slope
- રેઇલ-ટુ-રેઇલ: આઉટપુટ સંપૂર્ણ સપ્લાય રેન્જમાં swing કરે છે

ચાદશત ટેકનિક: "ASH - A-region, Sharp transition, High gain"

પ્રશ્ન 2(અ OR) [3 ગુણ]

ડિપ્લીશન લોડ nMOS નો ઉપયોગ કરીને NOR2 ગેટનો અમલ કરો.

જવાબ

VDD
|
Depletion Load
(VGS = 0)

Y
nMOS

A

B

nMOS

GND

Table 8: NOR2 સત્ય કોષ્ટક

A	B	Y
0	0	1
0	1	0
1	0	0
1	1	0

ચાદાશત ટેકનિક: "DPN - Depletion load, Parallel NMOS"

પ્રશ્ન 2(બ OR) [4 ગુણ]

એન્હાન્સમેન્ટ લોડ ઇન્વર્ટર અને ડિપ્લીશન લોડ ઇન્વર્ટર વચ્ચે તફાવત શોધો.

જવાબ

Table 9: લોડ ઇન્વર્ટર તુલના

પેરામીટર	એન્હાન્સમેન્ટ લોડ	ડિપ્લીશન લોડ
શ્રેષ્ઠ વોલ્ટેજ	$VT > 0$	$VT < 0$
ગેટ કનેક્શન	$VGS = VDS$	$VGS = 0$
લોજિક હાઇ	$VDD - VT$	VDD
પાવર કન્યાંશન	વધુ	ઓછું
સ્વિંગ સ્પીડ	ધીમું	ઝડપી

- એન્હાન્સમેન્ટ: conduction માટે પોઝિટિવ ગેટ વોલ્ટેજની જરૂર
- ડિપ્લીશન: જીરો ગેટ વોલ્ટેજ સાથે conduct કરે છે
- પરફોર્માન્સ: ડિપ્લીશન લોડ બેહતર લાક્ષણિકતાઓ આપે છે

ચાદાશત ટેકનિક: "EPDLH - Enhancement Positive, Depletion Lower power, Higher speed"

પ્રશ્ન 2(ક OR) [7 ગુણ]

ડિપ્લીશન લોડ nMOS ઇન્વર્ટરને તેના VTC સાથે સમજાવો.

જવાબ

સક્રિપ્ટ ઓપરેશન:

- લોડ ટ્રાન્ઝિસ્ટર: હંમેશા કાઉન્ટિંગ ($VGS = 0, VT < 0$)
- ડ્રાઇવર ટ્રાન્ઝિસ્ટર: ઇનપુટ વોલ્ટેજ દ્વારા નિયન્ત્રિત
- આઉટપુટ: વોલ્ટેજ ડિવાઇડર એક્શન દ્વારા નક્કી થાય છે

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting} []
graph LR
    A[VIN Low] --> B[Driver OFF]
    B --> C[VOUT = VDD]
    D[VIN High] --> E[Driver ON]
    E --> F[VOUT OV]
{Highlighting}
{Shaded}
```

Table 10: ઓપરેટિંગ પોઇન્ટ્સ

ઇનપુટ સ્થિતિ	ડ્રાઇવર	લોડ	આઉટપુટ
$VIN = 0$	OFF	ON	VDD
$VIN = VDD$	ON	ON	$\approx 0V$

VTC લાક્ષણિકતાઓ:

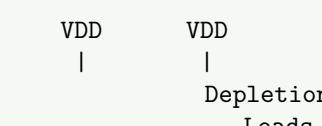
- V_{OH} : VDD (અન્હાન્સમેન્ટ લોડ કરતાં બેહતર)
- V_{OL} : ડિપ્લીશન લોડ લાક્ષણિકતાઓના કારણે ઓછું
- ટ્રાન્ઝિશન: સ્થિતિઓ વચ્ચે તીક્ષ્ણ switching

ચાદાશત ટેકનિક: "DLB - Depletion Load gives Better high output"

પ્રશ્ન 3(અ) [3 ગુણ]

ડિપ્લીશન લોડ nMOS નો ઉપયોગ કરીને EX-OR નો અમલ કરો.

જવાબ

A B

nMOS

A{ B}

Y

GND

Table 11: XOR સત્ય કોષ્ટક

A	B	Y
0	0	0
0	1	1

$$\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{array}$$

અમલીકરણ: $Y = A = A'B + AB'$

યાદાશંકા ટેકનિક: "XOR - eXclusive OR, અલગ inputs 1 આપે છે"

પ્રશ્ન 3(બ) [4 ગુણ]

ડિજાઇન હાઇરાર્કોને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ

Table 12: હાઇરાર્કો લેવલ્સ

લેવલ	કમ્પોનેન્ટ	ઉદાહરણ
સિસ્ટમ	સંપૂર્ણ ચિપ	માઇક્રોપોસેસર
મોડ્યુલ	ફંક્શનલ બ્લોક્સ	ALU, મેમરી
ગેટ	લોજિક ગેટ્સ	NAND, NOR
ટ્રાન્ઝિસ્ટર	વ્યક્તિગત ડિવાઇસેસ	MOSFET

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting} []
graph LR
    A[ ] --- B[ ]
    B --- C[ ]
    C --- D[ ]
    E[CPU] --- F[ALU]
    F --- G[Adder]
    G --- H[MOSFET]
{Highlighting}
{Shaded}
```

ફાયદા:

- મોડ્યુલારિટી: સ્વતંત્ર ડિજાઇન અને ટેસ્ટિંગ
- પુનર્નિર્માણ: સામાન્ય બ્લોક્સ ઘણી વખત વપરાય છે
- જાળવણીધોળ્યતા: સરળ debugging અને modification

યાદાશંકા ટેકનિક: "SMG-T: System, Module, Gate, Transistor levels"

પ્રશ્ન 3(ક) [7 ગુણ]

Y ચાર્ટ ડિજાઇન ફ્લો દોરો અને સમજાવો.

જવાબ

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting} []
graph LR
    A[ ] --- D[ ]
    B[ ] --- E[ ]
    C[ ] --- F[ ]
    D --- G[ ]
    E --- H[ ]
```

```

F {-{-}{}} I[   ]
G {-{-}{}} J[RTL]
H {-{-}{}} K[    ]
I {-{-}{}} L[      ]
{Highlighting}
{Shaded}

```

Table 13: Y-ચાર્ટ ડોમેન્સ

ડોમેન	વર્ણન	ઉદાહરણો
બિહેવિયરલ	સિસ્ટમ શું કરે છે	એલગોરિધમ્સ, RTL
સ્ક્ર્યુલરલ	તે કેવી રીતે ગોઠવાયેલું છે	આર્કિટેક્ચર, ગેટ્સ
ફિઝિકલ	કમ્પોનન્ટ્સ ક્રાંતિકાયેલા છે	ફલોરપ્લાન, લેઆઉટ

ડિઝાઇન ફ્લો:

- ટોપ-ડાઉન: બિહેવિયરલ \rightarrow \rightarrow
- બોટમ-અપ: ફિઝિકલ constraints ઉપરના લેવલ્સને પ્રભાવિત કરે છે
- પુનરાવર્તી: ઓપ્ટિમાઇઝેશન માટે બહુવિધ passes

યાદાશંકાની ટેકનિક: "BSP - Behavioral, Structural, Physical domains"

પ્રશ્ન 3(અ OR) [3 ગુણ]

CMOS નો ઉપયોગ કરીને NAND2 - SR લેચનો અમલ કરો

જવાબ

S Q

NAND

NAND

R

Q{}

Table 14: SR લેચ ઓપરેશન

S	R	Q	Q'	સ્થિતિ
0	0	Q	Q'	હોલ્ડ
0	1	0	1	રીસેટ
1	0	1	0	સેટ
1	1	1	1	અમાન્ય

યાદાશંકાની ટેકનિક: "SR-HRI: Set, Reset, Hold, Invalid states"

પ્રશ્ન 3(બ OR) [4 ગુણ]

સિલિકોન વેફર પર પેટર્ન અથવા માસ્ક ટ્રાન્સફર કરવા માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે? તેને સ્વરચ્છ આકૃતિઓ સાથે સમજાવો.

જવાબ

પદ્ધતિ: લિથોગ્રાફી - પ્રકાશ એક્સપોઝર વાપરીને પેટર્ન ટ્રાન્સફર

Mermaid Diagram (Code)

```

{Shaded}
{Highlighting} []
graph LR
    A[UV] --> B[ ]
    B --> C[ ]
    C --> D[ ]
    D --> E[ ]
{Highlighting}
{Shaded}

```

પ્રક્રિયાના પગલાં:

પગલું	ક્રિયા	પરિણામ
કોટિંગ	ફોટોરેસિસ્ટ લગાવો	સમાન સ્તર
એક્સપોઝર	માસ્ક દ્વારા UV	રાસાયણિક ફેરફાર
ડેવલપમેન્ટ	એક્સપોઝર રેસિસ્ટ દૂર કરો	પેટર્ન ટ્રાન્સફર

ઉપયોગો: ગેટ્સ, interconnects, contact holes બનાવવા

ચાદાશત ટેકનિક: "CED - Coating, Exposure, Development"

પ્રશ્ન 3(ક OR) [7 ગુણ]

MOSFET ફેલિકેશનમાં મેટલ deposit કરવા માટે કઈ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ થાય છે? યોગ્ય ડાયાગ્રામ સાથે ડિપોઝિશનને વિગતવાર સમજાવો.

જવાબ

Table 15: મેટલ ડિપોઝિશન પદ્ધતિઓ

પદ્ધતિ	ટેકનિક	ઉપયોગ
ફિલ્ડિંગ વેપર ડિપોઝિશન	Sputtering, Evaporation	એલ્યુમિનિયમ, કોપર
કેમિકલ વેપર ડિપોઝિશન	CVD, PECVD	ટાઇટનિયમ
ઇલેક્ટ્રોલોટીંગ	ઇલેક્ટ્રોકેમિકલ	કોપર interconnects

Mermaid Diagram (Code)

```

{Shaded}
{Highlighting} []
graph LR
    A[ ] --- B[ ]
    B --- C[ ]
    C --- D[ ]
    E[ ] --- D
{Highlighting}
{Shaded}

```

સ્પર્ટિંગ પ્રક્રિયા:

- આયન બોમ્બાર્ડમેન્ટ: આગોન આયન-સ ટાર્ગેટ મટેરિયલને અથડાવે છે
- એટમ ઇજેક્શન: ટાર્ગેટ એટમ્સ બહાર નીકળે છે
- ડિપોઝિશન: એટમ્સ વેફર સપાટી પર સ્થિર થાય છે
- નિયંત્રણ: દબાણ અને પાવર દર નક્કી કરે છે

કાયદા:

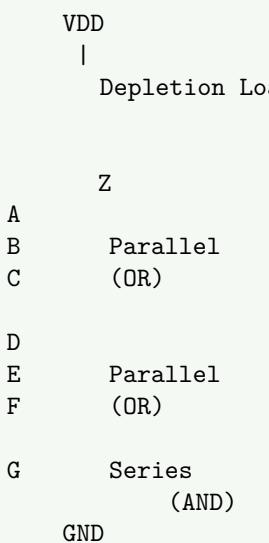
- સમાન જાડાઈ: ઉત્તમ સ્ટેપ કવરેજ
- ઓફ્સ્ટ તાપમાન: ડિવાઇસ integrity જાળવે છે
- વિવિધતા: બહુવિધ મટેરિયલ્સ શક્ય

ચાદશાત ટેકનિક: "IBE-DC: Ion Bombardment Ejects atoms for Deposition Control"

પ્રશ્ન 4(અ) [3 ગુણ]

ડિલીશન nMOS લોડ સાથે $Z = ((A+B+C) \cdot (D+E+F))' \cdot G'$ અમલમાં મૂકો.

જવાબ

લોજિક અમલીકરણ:

- પ્રથમ સ્તર: $(A+B+C)$ અને $(D+E+F)$ OR ફંક્શન્સ
- બીજું સ્તર: G સાથે AND
- આઉટપુટ: nMOS રચનાના કારણે ઉલટાવેલું પરિણામ

ચાદશાત ટેકનિક: "POI - Parallel OR, Inversion at output"

પ્રશ્ન 4(બ) [4 ગુણ]

VERILOG માં વપરાતી ડિજાઇન શૈલીઓની સૂચિ બનાવો અને સમજાવો.

જવાબ

Table 16: વેરિલોગ ડિજાઇન શૈલીઓ

શૈલી	વર્ણન	ઉપયોગનો કેસ	ઉદાહરણ
બિહેવિયરલ	એલગોરિધમ વર્ણન	ઉચ્ચ-સ્તરીય મોડેલિંગ	always blocks
ડેટાફ્લો	બૂલિયન expressions	કમ્પનેશનલ લોજિક	assign statements
સ્ટ્રક્ચરલ	કમ્પોનન્ટ instantiation	હાઇરાર્કિકલ ડિજાઇન	module connections
ગેટ-લેવલ	પ્રિમિટિવ ગેટ્સ	લો-લેવલ ડિજાઇન	and, or, not gates

લાખાણિકતાઓ:

- બિહેવિયરલ: સર્કિટ શું કરે છે તેનું વર્ણન
- સ્ટ્રક્ચરલ: કમ્પોનન્ટ્સ કેવી રીતે જોડાય છે તે બતાવે છે
- મિશ્રિત: જાટિલ ડિજાઇન માટે બહુવિધ શૈલીઓ જોડે છે

યાદાશંકા ટેકનિક: "BDSG - Behavioral, Dataflow, Structural, Gate-level"

પ્રશ્ન 4(ક) [7 ગુણ]

CMOS નો ઉપયોગ કરીને NAND2 SR લેચનો અમલ કરો અને CMOS નો ઉપયોગ કરીને NOR2 SR લેચનો પણ અમલ કરો.

જવાબ

NAND2 SR લેચ:

```
module nand_sr_latch(
    input S, R,
    output Q, Q_bar
);
    nand(Q, S, Q_bar);
    nand(Q_bar, R, Q);
endmodule
```

NOR2 SR લેચ:

```
module nor_sr_latch(
    input S, R,
    output Q, Q_bar
);
    nor(Q_bar, R, Q);
    nor(Q, S, Q_bar);
endmodule
```

Table 17: લેચ તુલના

પ્રકાર	સર્કિય સ્તર	સેટ ઓપરેશન	રીસેટ ઓપરેશન
NAND	લો (0)	S=0, R=1	S=1, R=0
NOR	હાઇ (1)	S=1, R=0	S=0, R=1

મુખ્ય તફાવતો:

- NAND: લો ઇનપુટ્સ સાથે Set/Reset
- NOR: હાઇ ઇનપુટ્સ સાથે Set/Reset
- ફીડબેક: કોસ-કપાડ ગેટ્સ સ્થિત જાળવે છે

યાદાશંકા ટેકનિક: "NAND-Low, NOR-High active"

પ્રશ્ન 4(અ) OR) [3 ગુણ]

$Y = (ABC + DE + F)'$ ને ડિપ્લિશન નMOS લોડ સાથે અમલમાં મુકો.

જવાબ

VDD
|
Depletion Load

Y
A Series (AND)
C
D
E Series (AND)
F Single

GND

અમલીકરણ લોજિક:

- ABC: સીરિઝ કનેક્શન (AND ફૂક્શન)
- DE: સીરિઝ કનેક્શન (AND ફૂક્શન)

- F: સિંગલ ટ્રાન્ઝિસ્ટર
- પરિણામ: ઇનવર્શનના કારણે $Y = (ABC + DE + F)'$

યાદાશત ટેકનિક: "SSS-I: Series-Series-Single with Inversion"

પ્રશ્ન 4(બ OR) [4 ગુણ]

કુલ એડરને અમલમાં મૂકવા માટે વેરિલોગ કોડ લખો.

જવાબ

```
module full_adder(
    input a, b, cin,
    output sum, cout
);
    assign sum = a ^ b ^ cin;
    assign cout = (a & b) | (cin & (a ^ b));
endmodule
```

Table 18: કુલ એડર સત્ય કોષ્ટક

A	B	Cin	Sum	Cout
0	0	0	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	1	0
0	1	1	0	1
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	1	0	0	1
1	1	1	1	1

લોજિક ફૂક્શન્સ:

- સમ: ટ્રિપલ XOR ઓપરેશન
- કેરી: ઇનપુટ્સનું મેજોરિટી ફૂક્શન

યાદાશત ટેકનિક: "XOR-Sum, Majority-Carry"

પ્રશ્ન 4(ક) OR) [7 ગુણ]

ડિલીશન લોડનો ઉપયોગ કરીને $Y = (S1'S0'I0 + S1'S0 I1 + S1 S0' I2 + S1 S2 I3)$ લાગુ કરો

જવાબ

નોંધ: છેલ્લા ટર્મમાં $S2$ એ $S0$ હોવું જોઈએ.

```
// 4:1
module mux\_4to1(
    input [1:0] sel, // S1, S0
    input [3:0] data, // I3, I2, I1, I0
    output Y
);
assign
    Y = (sel == 2{b00}) ? data[0] :
        (sel == 2{b01}) ? data[1] :
        (sel == 2{b10}) ? data[2] :
            data[3];
endmodule
```

Table 19: માલિટિપ્લિક્સર સિલેક્શન

S1	S0	પસંદ કરેલ ઇનપુટ	આઉટપુટ
0	0	I0	$Y = I0$
0	1	I1	$Y = I1$
1	0	I2	$Y = I2$
1	1	I3	$Y = I3$

સર્કિટ અમલીકરણ:

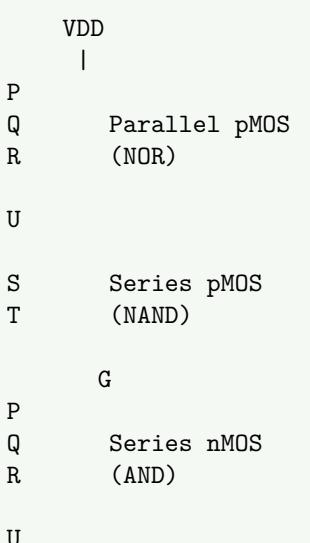
- ડીકોડર: $S1, S0$ select signals જનરેટ કરે છે
- AND ગેટ્સ: દરેક ઇનપુટ સંબંધિત select સાથે ANDed
- OR ગેટ: બધા AND આઉટપુટ્સને જોડે છે

ચાદાશત ટેકનિક: "DAO - Decoder, AND gates, OR combination"

પ્રશ્ન 5(અ) [3 ગુણ]

CMOS નો ઉપયોગ કરીને લોજિક ફક્કશન $G = (PQR + U(S+T))'$ નો અમલ કરો

જવાબ

S Parallel nMOS

T (OR)

GND

અમલીકરણ:

- pMOS: OR માટે Parallel, AND માટે Series (ઉલ્લિય લોજિક)
- nMOS: AND માટે Series, OR માટે Parallel (સામાન્ય લોજિક)
- પરિણામ: ડી મોર્ગન્નો નિયમ આપોઆપ લાગુ થાય છે

ચાદાશત ટેકનિક: "PSSP - Parallel Series Series Parallel"

પ્રશ્ન 5(બ) [4 ગુણ]

વેરિલોગનો ઉપયોગ કરીને 8×1 .

જવાબ

```
module mux\_8to1(
    input [2:0] sel,      // 3{-bit select}
    input [7:0] data,     // 8 data inputs
    output reg Y         // Output
);
    always @(*) begin
        case(sel)
            3{b000}: Y = data[0];
            3{b001}: Y = data[1];
            3{b010}: Y = data[2];
            3{b011}: Y = data[3];
            3{b100}: Y = data[4];
            3{b101}: Y = data[5];
            3{b110}: Y = data[6];
            3{b111}: Y = data[7];
        endcase
    end
endmodule
```

Table 20: 8:1 MUX સિલેક્શન

S2	S1	S0	આઉટપુટ
0	0	0	data[0]
0	0	1	data[1]
0	1	0	data[2]
0	1	1	data[3]
1	0	0	data[4]
1	0	1	data[5]
1	1	0	data[6]
1	1	1	data[7]

ચાદાશત ટેકનિક: "Case-Always: always block માં case statement વાપરો"

પ્રશ્ન 5(ક) [7 ગુણ]

વેરિલોગમાં સ્ટ્રક્ચરલ મોડેલિંગ શૈલીનો ઉપયોગ કરીને 4 બીટ ફુલ એડરને લાગુ કરો.

```

module full\_adder\_4bit(
    input [3:0] a, b,
    input cin,
    output [3:0] sum,
    output cout
);
    wire c1, c2, c3;

    full\_adder fa0(.a(a[0]), .b(b[0]), .cin(cin),
                    .sum(sum[0]), .cout(c1));
    full\_adder fa1(.a(a[1]), .b(b[1]), .cin(c1),
                    .sum(sum[1]), .cout(c2));
    full\_adder fa2(.a(a[2]), .b(b[2]), .cin(c2),
                    .sum(sum[2]), .cout(c3));
    full\_adder fa3(.a(a[3]), .b(b[3]), .cin(c3),
                    .sum(sum[3]), .cout(cout));
endmodule

module full\_adder(
    input a, b, cin,
    output sum, cout
);
    assign sum = a \^{} b \^{} cin;
    assign cout = (a \& b) | (cin \& (a \^{} b));
endmodule

```

સ્રોકચરલ લક્ષણો:

- મોડ્યુલ instantiation: ચાર 1-બીટ ફૂલ એડર્સ
- કેરી ચેઇન: સ્ટેજો વચ્ચે carries કનેક્ટ કરે છે
- હાઇરાર્કલ ડિઝાઇન: બેસિક ફૂલ એડર મોડ્યુલનો પુન:ઉપયોગ

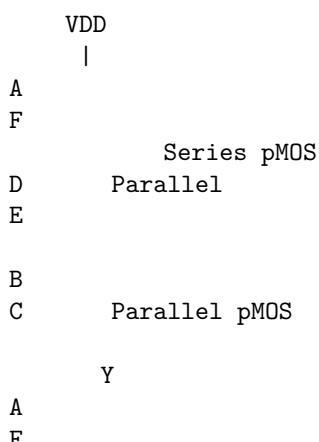
Table 21: રિપલ કેરી એડિશન

સ્ટેજ	ઇનપુટ્સ	કેરી ઇન	સમ	કેરી આઉટ
FA0	A[0], B[0]	Cin	S[0]	C1
FA1	A[1], B[1]	C1	S[1]	C2
FA2	A[2], B[2]	C2	S[2]	C3
FA3	A[3], B[3]	C3	S[3]	Cout

યાદાશત ટેકનિક: "RCC - Ripple Carry Chain connection"

પ્રશ્ન 5(અ OR) [3 ગુણ]

CMOS નો ઉપયોગ કરીને લોજિક ફંક્શન $Y = ((AF(D + E)) + (B + C))'$ ને અમલમાં મૂકો.


```

    Series nMOS
D      Parallel
E

B
C      Parallel nMOS

GND

```

લોજિક વિભાજન:

- આંતરિક અભિવ્યક્તિ: $AF(D + E) = A \text{ AND } F \text{ AND } (D \text{ OR } E)$
- બાહ્ય અભિવ્યક્તિ: $(B + C) = B \text{ OR } C$
- અંતિમ: $Y = (AF(D + E) + (B + C))'$

CMOS અમલીકરણ:

- PMOS નેટવર્ક: ફુંક્શનનું complement અમલ કરે છે
- NMOS નેટવર્ક: મૂળ ફુંક્શન અમલ કરે છે
- પરિણામ: કુદરતી inversion Y આપે છે

ચાદાશત ટેકનિક: "PNAI - PMOS Network Applies Inversion"

પ્રશ્ન 5(બ) OR) [4 ગુણ]

વેરિલોગનો ઉપયોગ કરીને 4 બીટ અપ કાઉન્ટર અમલમાં મૂકવું

જવાબ

```

module counter\_4bit\_up(
    input clk, reset,
    output reg [3:0] count
);
    always @(posedge clk or posedge reset) begin
        if (reset)
            count {=} 4{b0000};
        else
            count {=} count + 1;
    end
endmodule

```

Table 22: કાઉન્ટર સિકવન્સ

કલોક	રીસેટ	કાઉન્ટ	નેકર્ટ કાઉન્ટ
□	1	X	0000
□	0	0000	0001
□	0	0001	0010
□	0	...	...
□	0	1111	0000

લક્ષણો:

- સિક્લોનસ રીસેટ: કલોક એજ પર રીસેટ
- ઓટો રોલાઓવર: $1111 \rightarrow 0000$
- 4-બીટ રેઝન: 0 થી 15 સુધી ગણે છે

ચાદાશત ટેકનિક: "SRA - Synchronous Reset with Auto rollover"

પ્રશ્ન 5(ક) OR) [7 ગુણ]

વેરિલોગમાં બિહેવિયરલ મોડેલિંગ સ્ટાર્ટલનો ઉપયોગ કરીને 3:8 ડિકોડરનો અમલ કરો

```

module decoder\_3to8(
    input [2:0] select,
    input enable,
    output reg [7:0] out
);
    always @(*) begin
        if (enable) begin
            case(select)
                3{b000}: out = 8{b00000001};
                3{b001}: out = 8{b00000010};
                3{b010}: out = 8{b00000100};
                3{b011}: out = 8{b00001000};
                3{b100}: out = 8{b00010000};
                3{b101}: out = 8{b00100000};
                3{b110}: out = 8{b01000000};
                3{b111}: out = 8{b10000000};
                default: out = 8{b00000000};
            endcase
        end else begin
            out = 8{b00000000};
        end
    end
endmodule

```

Table 23: 3:8 ડીકોડર સત્ય કોષ્ટક

Enable	A2	A1	A0	Y7	Y6	Y5	Y4	Y3	Y2	Y1	Y0
0	X	X	X	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0
1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0

મુખ્ય લક્ષણો:

- બિહેવિયરલ મોડેલિંગ: always ભ્લોક અને case statement વાપરે છે
- Enable કંટ્રોલ: enable = 0 હોય ત્યારે બધા આઉટપુટ્સ disabled
- વન-હોટ આઉટપુટ: એક સમયે માત્ર એક આઉટપુટ active
- 3-બીટ ઇનપુટ: 8 આઉટપુટ્સમાંથી એક પરંદ કરે છે

ઉપયોગો:

- મેમરી એડ્રેસિંગ: ચિપ select જનરેશન
- ડેટા રાઉટિંગ: ચેનલ સિલેક્શન
- કંટ્રોલ લોજિક: સ્ટેટ મશીન આઉટપુટ્સ

ચાદાશત ટેકનિક: "BEOH - Behavioral Enable One-Hot decoder"